

UCHWAŁA

Dnia 17 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Korzeniowski

Ławnik SN Robert Burek

Protokolant st. inspektor sądowy Mariusz Pogorzelski

po rozpoznaniu na posiedzeniu, w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 17 listopada 2025 r., przy udziale obrońców sędziego Sądu Rejonowego [...] w W. X. Y.: adw. M. S., prokuratora R. H. i sędziego A. J., w kwestii zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 listopada 2025 r. sygn. [...], w przedmiocie natychmiastowej przerwy w wykonywaniu przez X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego [...] w W. czynności służbowych

uchwalił:

na podstawie art. 130 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, zawiesić w czynnościach służbowych sędziego Sądu Rejonowego [...] w W. X. Y. na okres 3 miesięcy, tj. **do dnia 17 lutego 2026 r.**

Robert Burek Barbara Skoczowska Zbigniew Korzeniowski

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 15 września 2025 roku, sygnatura akt [...] ([...]) Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości - sędzia B. A. na podstawie art. 114 § 3 ustawy z 27 lipca 2001 roku prawo o ustroju sądów powszechnych (powoływana dalej jak: „u.s.p.”) postanowiła wszcząć postępowanie dyscyplinarne

przeciwko X. Y. - sędziemu Sądu Rejonowego [...] w W. i przedstawić temu sędziemu zarzut przewinienia dyscyplinarnego polegającego na tym, że: *w okresie co najmniej od sierpnia 2023 r. do 4 września 2025 r., umieszczając na platformie społecznościowej [...] (wcześniej [...]) liczne wpisy, prowadził działalność publiczną niedającą się pogodzić z zasadami niezależności sądów i niezawisłości sędziów, uchybiając jednocześnie godności urzędu sędziego, to jest przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 107 § 1 pkt 4 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych i art. 107 § 1 pkt 5 tej ustawy w zw. z art. 11 § 2 k.k.*

W dniu **19 września 2025 roku** Prokurator Zespołu Śledczego nr 3 Prokuratury Krajowej wystąpił do Ministra Sprawiedliwości **z wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego** wobec X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego [...] w W. wraz z wnioskiem o rozważenie zarządzenia na podstawie art. 130 § 1 u.s.p. natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych sędziego X. Y. w związku z popełnieniem przez niego przewinień dyscyplinarnych, polegających na tym, że:

1. *od 16 do 28 lipca 2025 r. dopuścił się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa, tj. art. 464 § 1 k.p.k., § 98 ust. 1 i § 314 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 czerwca 2019 r., regulamin urzędowania sądów powszechnych polegającej na niezawiadomieniu oskarżyciela publicznego wokandą, lub też w inny sposób w przypadku uznania, że zachodził wypadek niecierpiący zwłoki, o terminie posiedzenia z 28 lipca 2025 r. w sprawie o sygn. [...] dotyczącej rozpoznania zażaleń obrońcy podejrzanego w sprawie o sygn. [...] na postanowienie z 16 maja 2025 r. o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu podejrzanego i z 24 czerwca 2025 r. na postanowienie z 4 czerwca 2025 r. o zastosowaniu środków zapobiegawczych wobec podejrzanego, a następnie rozpoznanie tych zażaleń 28 lipca 2025 r. bez udziału oskarżyciela publicznego, tj. o czyn z art. 107 § 1 pkt 1 u.s.p.*

2. *28 lipca 2025 r. dopuścił się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa, tj. art. 92 k.p.k., art. 247 § 1 k.p.k., art. 250 § 4 k.p.k., art. 310 § 2 k.p.k. i art. 311 k.p.k. polegającej na przyjęciu w postanowieniu z 28 lipca 2025 r. w sprawie o sygn. [...] dotyczącej rozpoznania zażaleń obrońcy podejrzanego, na postanowienie z 16 maja 2025 r. o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu podejrzanego i na*

postanowienie z 4 czerwca 2025 r. o zastosowaniu środków zapobiegawczych wobec podejrzanego, że prokuratorzy prowadzący, w ramach Zespołu Śledczego nr 3 Prokuratury Krajowej, śledztwo o sygn. [...] nie byli uprawnieni do wydania wobec podejrzanego postanowienia o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu oraz postanowienia o zastosowaniu środków zapobiegawczych, z powodu braku należytego umocowania do prowadzenia tego śledztwa wynikającego z nieprawidłowego delegowania do Prokuratury Krajowej oraz wydania tych postanowień po upływie okresu trwania śledztwa, tj. po 12 czerwca 2024 r., w wyniku czego doszło do stwierdzenia nielegalności i bezzasadności zatrzymania podejrzanego oraz bezprawności zastosowania wobec niego środków zapobiegawczych, tj. o czyn z art. 107 § 1 pkt 1 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych,

3. *28 lipca 2025 r. dopuścił się oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa, tj. art. 92 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k. polegającej na wydaniu postanowienia z 28 lipca 2025 r. w sprawie o sygn. [...] dotyczącej rozpoznania zażaleń obrońcy podejrzanego na postanowienie z 16 maja 2025 r. o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu podejrzanego i na postanowienie z 4 czerwca 2025 r. o zastosowaniu środków zapobiegawczych wobec podejrzanego, bez uprzedniego zapoznania się całością materiałów śledztwa o sygn. [...] niezbędnego do dokonania oceny całokształtu okoliczności sprawy jak też nie rozważenia jakichkolwiek zarzutów podniesionych w tych zażaleniach, tj. o czyn z art. 107 § 1 pkt 1 ustawy prawo o ustroju sądów powszechnych.*

W związku z powyżej wskazanym wnioskiem o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, **Minister Sprawiedliwości zarządzeniem z 29 września 2025 r.** na podstawie art. 130 § 1 u.s.p. zarządził natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych X. Y. - sędziego Sadu Rejonowego [...] w W., do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż na miesiąc, ze względu na popełnienie przez niego czynów tego rodzaju, że powaga Sądu Rejonowego [...] w W. i istotne interesy służby wymagają natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych.

Z uwagi na zdarzenie mające miejsce 11 października 2025 r. w R. i wszczęcie śledztwa przez Wydział Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej o

czyn z art. 178a § 1 k.k., prowadzonego in rem, w którym sędzia X. Y. miał status osoby podejrzewanej, **Prezes Sądu Rejonowego [...] w W. zarządzeniem z dnia 17 października 2025 r.** zarządziła natychmiastową przerwę w wykonywaniu przez X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego [...] w W. czynności służbowych do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż na miesiąc. W uzasadnieniu zarządzenia Prezes sądu wskazała, że okoliczności sprawy (kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwości) godzą w powagę Sądu Rejonowego [...] w W., naruszają istotne interesy służby oraz podważają społeczne zaufanie do wymiaru sprawiedliwości.

Po rozpoznaniu sprawy sędziego X. Y. w przedmiocie zarządzenia natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych, **Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [...] uchwałą z dnia 21 października 2025 r., sygn. [...]**, na podstawie art. 130 § 3 u.s.p. **uchylił** zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 września 2025 r., nr [...].

Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 4 listopada 2025 r., sygn. I ZZ 3/25, uchylił zarządzenie Prezesa Sądu Rejonowego [...] w W. z dnia 17 października 2025 r., sygn. [...], w przedmiocie natychmiastowej przerwy w wykonywaniu przez X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego [...] w W. czynności służbowych. W uzasadnieniu uchwały wskazano, że Prezes Sądu Rejonowego [...] w W. zarządziła przerwę w pełnieniu czynności służbowych w dniu 17 października 2025 r., czyli jeszcze w okresie objętym, wydanym wobec sędziego X. Y., zarządzeniem z dnia 29 września 2025 r. Ministra Sprawiedliwości o przerwie w pełnieniu czynności służbowych do czasu wydania uchwały. Sąd stwierdził, że w tej sytuacji w dniu wydania zarządzenia o przerwie, które jest natychmiast wykonalne, Prezes Sądu Rejonowego nie mogła „przerwać” wykonywania czynności służbowych, gdyż czynności służbowe nie były wtedy przez niego wykonywane, a to z uwagi na zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 września 2025 r.

Minister Sprawiedliwości w dniu 4 listopada 2025 r. zarządził wobec X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego [...] w W., natychmiastową przerwę w pełnieniu czynności służbowych do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż na miesiąc, wskazując, iż sędzia ma status osoby podejrzewanej w ramach śledztwa prowadzonego przez Wydział Spraw Wewnętrznych Prokuratury

Krajowej w sprawie o sygn. [...], tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k. W uzasadnieniu zarządzenia wskazano również, że Prokuratura Krajowa, odwołując się do zeznań świadków, podkreśliła, że to sędzia prowadził samochód, mimo że jego pełnomocnik temu zaprzeczył, równocześnie sędzia nie wskazał, kto miałby prowadzić samochód. Zdaniem Ministra Sprawiedliwości okoliczności te godzą w powagę Sądu Rejonowego [...] w W., naruszają istotne interesy służby oraz podważają społeczne zaufanie do wymiaru sprawiedliwości. Minister Sprawiedliwości wskazał również, że skoro z treści uchwały z 4 listopada 2025 r. wydanej w sprawie o sygn. I ZZ 3/25 wynika, że przyczyną uchylenia zarządzenia Prezesa Sądu Rejonowego o natychmiastowej przerwie w czynnościach były względny formalne, to nie ma przeszkód do ponownej, merytorycznej oceny zachowania sędziego i zarządzenia natychmiastowej przerwy w jego czynnościach służbowych, tym bardziej, że przyczyna ta odpadła na podstawie orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w W. z dnia 21 października 2025 r., sygn. akt [...], którym uchylono zarządzenie Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych sędziego X. Y..

Zdaniem Sądu Najwyższego przywołanie powyżej chronologii zdarzeń i podjętych decyzji było istotne, albowiem miało to bezpośredni wpływ na rozstrzygnięcie tej sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 130 § 1 u.s.p., jeżeli sędziego zatrzymano z powodu schwytania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa umyślnego albo jeżeli ze względu na rodzaj czynu dokonanego przez sędziego powaga sądu lub istotne interesy służby wymagają natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych, prezes sądu albo Minister Sprawiedliwości mogą zarządzić natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych sędziego aż do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż na miesiąc. Z kolei według zdania pierwszego § 3 tego artykułu, o wydaniu zarządzenia, o którym mowa w § 1, prezes sądu albo Minister Sprawiedliwości w terminie trzech dni od dnia jego wydania zawiadamia sąd dyscyplinarny, który niezwłocznie, nie później niż przed upływem terminu, na który przerwa została zarządzona, wydaje uchwałę o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych albo uchyla zarządzenie o

przerwie w wykonywaniu tych czynności. Z porównania powołanych wyżej przepisów wynika, że zawieszenie sędziego na podstawie art. 130 § 3 u.s.p. w czynnościach przez sąd dyscyplinarny jest uzasadnione, gdy uprawnione było zarządzenie przez prezesa sądu odsunięcia sędziego na podstawie art. 130 § 1 u.s.p. Jeśli więc sąd uzna tę czynność za prawidłową, powinien zawiesić sędziego w czynnościach.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 130 § 3 u.s.p. sąd dyscyplinarny (tu: Sąd Najwyższy) rozstrzyga w przedmiocie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych nie później niż przed upływem terminu, na który przerwa została zarządzona. W przedmiotowej sprawie termin ten został zachowany. Należy bowiem zwrócić uwagę, że zarządzenie natychmiastowej przerwy w wykonywaniu przez sędziego X. Y. czynności służbowych ze względu na status podejrzanego w sprawie o czyn z art. 178a § 1 k.k. zostało wydane przez Prezesa Sądu Rejonowego [...] w W. w dniu 17 października 2025 r. Niemniej jednak pomiędzy 17 października 2025 r. a 21 października 2025 r. przerwa w czynnościach sędziego wynikała nie z faktu bycia podejrzanym w sprawie o czyn z art. 178a § 1 k.k., ale ze względu na „popełnienie przez niego czynów tego rodzaju, że powaga Sądu Rejonowego [...] w W. i istotne interesy służby wymagają natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych”, która wynikała z zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z 29 września 2025 r., a więc dotyczyła całkowicie innej sprawy. Dopiero od dnia 21 października 2025 r., tj. po uchyleniu przez Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w W. zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 września 2025 r., podstawą przerwy w wykonywaniu czynności sędziego zarządzonej wobec X. Y. był jego status podejrzanego w sprawie o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k. Oznacza to, że – uwzględniając treść stosowanego odpowiednio art. 127b k.p.k. – miesięczny termin, przed upływem którego Sąd Najwyższy zobowiązany był rozstrzygnąć w kwestii zawieszenia sędziego X. Y., upływa z dniem 20 listopada 2025 r. Warto spostrzec, że w ten sposób zachowany jest gwarancyjny charakter terminu określonego w art. 130 § 1 u.s.p. Przerwa w wykonywaniu czynności może być zarządzona na „nie dłużej niż miesiąc”, co należy rozumieć w ten sposób, że ta sama podstawa dla przerwy w wykonywaniu czynności nie może powodować przerwy w wykonywaniu

czynności dłuższej niż miesiąc. Skoro zatem w tej sprawie rozpoczęcie przerwy ze względu na status podejrzanego w sprawie o czyn z art. 178 § 1 k.k. rozpoczęło się w dniu 21 października 2025 r. (w dzień następujący po uchyleniu zarządzenia określającego przerwę w oparciu o inną podstawę faktyczną), a następnie – po uchyleniu przez Sąd Najwyższy zarządzenia z dnia 17 października 2025 r. w dniu 4 listopada 2025 r. – było kontynuowane na podstawie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 listopada 2025 r., to miesięczny termin (rozumiany jako 30 dni – art. 127b k.p.k.) trwa do dnia 20 listopada 2025 r. Tym samym orzekanie przez Sąd Najwyższy w dniu 17 listopada 2025 r. co do istoty sprawy jest całkowicie uprawnione. Podkreślić należy, że takie obliczenie terminu wynika z gwarancyjnego podejścia Sądu Najwyższego do tej sprawy. Istniała bowiem możliwość obliczania tego terminu od wydania ostatniego zarządzenia w tej konkretnej sprawie przez Ministra Sprawiedliwości w dniu 4 listopada 2025 r., bowiem wcześniejsze zarządzenia natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych z dnia 29 września 2025 r. i z dnia 17 października 2025 r. zostały uchylone, a więc nie obowiązywały.

W tym miejscu wydaje się konieczne podkreślenie, że wprowadzie zarządzenie Ministra Sprawiedliwości zostało wydane w dniu 4 listopada 2025 r., a więc w dniu, kiedy została wydana uchwała przez Sąd Najwyższy w sprawie o sygn. I ZZ 3/25 uchylająca zarządzenie Prezesa Sądu Rejonowego [...] z dnia 17 października 2025 r., jednakże z tego nie można wyciągać wniosku, że w tej sprawie w dniu 4 listopada 2025 r. obowiązywały równolegle dwa zarządzenia o natychmiastowej przerwie w czynnościach służbowych sędziego X. Y. i to dotyczące tego samego zdarzenia z dnia 11 października 2025 r. Jednoznacznie wskazuje na to treść zarządzenia z dnia 4 listopada 2025 r., które zostało wydane już po wydaniu uchwały w sprawie o sygn. I ZZ 3/25 i to przez inny podmiot. W tej sytuacji nie został naruszony art. 130 § 1 u.s.p.

W tym miejscu należy zauważyć, Sąd Najwyższy nie podziela stanowiska obrońcy sędziego X. Y. wyrażonego na posiedzeniu w dniu 17 listopada 2025 r., że *sędziego można tylko 1 raz w życiu zawiesić w czynnościach bez względu na powód* (str. 4 protokołu). Pogląd ten mógłby być oczywiście korzystny dla sędziego,

jednakże nie został on w ogóle uzasadniony i nie znajduje jakiegokolwiek oparcia w obowiązujących przepisach prawa.

Nie mają również racji obrońcy sędziego X. Y., że w sprawie występuje negatywna przesłanka procesowa z art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k., a więc *postępowanie karne co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone albo wcześniej wszczęte toczy się*. Obrońcy upatrują naruszenia tego przepisu przez Ministra Sprawiedliwości, gdyż ich zdaniem nie mogło zostać wszczęte przez niego postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia sprawy o sygn. I ZZ 3/25 związanej z uchyleniem zarządzenia Prezesa Sądu Rejonowego [...]. Zdaniem Sądu Najwyższego przepis art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. odnosi się głównie do postępowania karnego i oceny karnej postępowań, nie może mieć zastosowania do postępowania prowadzonego w trybie art. 130 u.s.p. Oczywiście zgodnie z art. 128 u.s.p. w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego z uwzględnieniem odrębności wynikających charakteru postępowania dyscyplinarnego. Reguła *res iudicata*, może więc mieć zastosowanie, ale np. w sprawach związanych bezpośrednio z odpowiedzialnością dyscyplinarną sędziego, gdy toczy się już postępowanie dyscyplinarne lub takie postępowanie zostało zakończone. Możliwość zastosowania przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. do postępowań w trybie art. 130 u.s.p. całkowicie naruszałaby *ratio legis* tego przepisu i możliwości zarządzania przerw w czynnościach służbowych, tak jak w tej sprawie zarządzanych w tej samej sprawie, w różnym czasie i przez różne podmioty. Wskazać należy, że wbrew stanowisku wyrażonemu przez Sąd Najwyższy w uchwale z 4 listopada 2025 r. sygn. I ZZ 3/25, *nie rodzi to niebezpieczeństwa odsuwania na długi okres czasu niezawisłych sędziów od wykonywania czynności służbowych*, gdyż każdorazowe zarządzenie przerwy musi zostać przekazane sądowi dyscyplinarnemu w terminie 3 dni od dnia jego wydania celem skontrolowania w terminie 30 dni zasadności takiej decyzji.

W niniejszej sprawie Minister Sprawiedliwości 4 listopada 2025 r. zastosował środek w postaci odsunięcia sędziego X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego [...] w W. od wykonywania obowiązków służbowych z powodu drugiej z wymienionych w art. 130 § 1 przesłanek, tj. gdy ze względu na rodzaj czynu dokonanego przez sędziego powaga sądu lub istotne interesy służbowe tego wymagają, wskazując że X. Y.-

sędziego Sądu Rejonowego [...] w W. jest *osobą podejrzaną* w postępowaniu prowadzonym przez Wydział Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej w sprawie o sygn. akt [...]. Zauważyć należy, że Minister Sprawiedliwości użył nieprawidłowego określenia sędziego, gdyż X. Y. z uwagi na niezakończenie postępowania o uchylenie immunitetu i nieprzedstawienia zarzutu w postępowaniu karnym nie ma statusu *osoby podejrzanej*, a jedynie *osoby podejrzewanej*. Ta omyłka nie ma jednak jakiegokolwiek znaczenia dla oceny tej sprawy.

Postępowanie prowadzone *in rem* przez Prokuraturę Krajową dotyczy tego, że w dniu 11 października 2025 roku w R., powiecie [...], kierujący prowadził w ruchu lądowym pojazd marki N. o numerze rejestracyjnym [...], znajdując się w stanie nietrzeźwości, wyrażającej się zawartością 0,947 mg/l, 0,959 mg/l, 0,933 mg/l i 0,907 mg/l alkoholu etylowego w wydychanym powietrzu, tj. o popełnienie czynu z art. 178a § 1 k.k.

Zdaniem Ministra Sprawiedliwości, zachowanie sędziego X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego [...] w W. nie tylko godzi w powagę Sądu Rejonowego [...] w W., ale przede wszystkim narusza istotny interes służby oraz podważa społeczne zaufanie do wymiaru sprawiedliwości, a także wskazuje, że sędzia mógł utracić walor nieskazitelnego charakteru, niezbędny do sprawowania urzędu sędziego, to z kolei obligowało, w oparciu o art. 130 § 1 u.s.p., do wydania zarządzenia w przedmiocie natychmiastowej przerwy w wykonywaniu przez X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego [...] w W. czynności służbowych.

W tym miejscu wskazać należy, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego podnosi się, że zarządzenie o natychmiastowej przerwie w czynnościach służbowych sędziego, przewidziane w art. 130 § 1 u.s.p., ma charakter prewencyjny, a swoim charakterem, ale też celem, zbliża się do środków zapobiegawczych stosowanych w postępowaniu karnym (por. uchwała Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 23 lipca 2008 r., sygn. akt SNO 66/08). Z tego punktu widzenia chodzi tu o regulację wyjątkową, także w odniesieniu do przepisu art. 129 § 1 u.s.p., określającego kompetencję sądu dyscyplinarnego do zawieszenia w czynnościach służbowych sędziego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne lub o ubezwłasnowolnienie. To zawieszenie, stosownie do art. 132 u.s.p., ustaje z chwilą prawomocnego zakończenia

postępowania dyscyplinarnego, chyba że sąd dyscyplinarny uchylił je wcześniej. Natomiast zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych w wyniku uchwały sądu dyscyplinarnego, podjętej w trybie wskazanym w art. 130 § 3 u.s.p., czyli kontroli zarządzenia o natychmiastowej przerwie w czynnościach służbowych sędziego, trwa do dnia wskazanego w takiej uchwale, chyba, że sąd dyscyplinarny uchylił je wcześniej. Zawieszenie w czynnościach służbowych sędziego w tym trybie, nie powinno trwać dłużej niż to jest uzasadnione nagłością przyczyny, zwłaszcza, gdyby nie doszło do wszczęcia wobec sędziego postępowania dyscyplinarnego, czy złożenia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej (por. W. Kozielowicz, Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów. Komentarz, Warszawa 2005, s. 149 – 153). Zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych na podstawie art. 130 § 3 u.s.p., jest następstwem kontroli zarządzenia o natychmiastowej przerwie w czynnościach służbowych sędziego wydanego na podstawie art. 130 § 1 u.s.p. Zgodnie z art. 130 § 1 u.s.p. jeżeli sędziego zatrzymano z powodu schwytania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa umyślnego, albo jeżeli ze względu na rodzaj czynu dokonanego przez sędziego powaga sądu lub istotne interesy służby wymagają natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych, prezes sądu albo Minister Sprawiedliwości mogą zarządzić natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych sędziego aż do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż na miesiąc. Pierwsza z przesłanek skorelowana jest z sytuacją zatrzymania sędziego z powodu schwytania go na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa, o której mowa w zdaniu drugim art. 181 Konstytucji RP. Ten przepis Konstytucji RP pozwala wówczas na zatrzymanie sędziego, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku postępowania. Druga przesłanka, umożliwiająca zastosowanie unormowania z art. 130 § 1 u.s.p., wiąże się z wykazaniem, iż czyn popełniony przez sędziego, niezwiązany z konkretnymi postępowaniem, jakie dany sędzia prowadzi, jest tego rodzaju, że przekreślałby realne prawo stron do sądu, gdyby ten sędzia nadal pełnił czynności urzędowe.

Poza sporem jest, iż przepis art. 130 § 1 u.s.p. nie może być postrzegany jako instrument pozwalający na ingerencję przedstawiciela władzy wykonawczej i polityka, jakim jest Minister Sprawiedliwości, w działalność orzeczniczą z tego

powodu, że np. nie aprobeuje on sposobu dokonywania przez sędziego wykładni prawa i jego stosowania w konkretnej sprawie. Trybunał Konstytucyjny jednoznacznie stwierdził, że druga z przesłanek zarządzenia natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych sędziego (pierwsza jest skorelowana z sytuacją zatrzymania sędziego na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa umyślnego), dotyczy kwestii „pozamerytorycznych, niezwiązanych z konkretnymi postępowaniami, jakie dany sędzia prowadzi”. Z orzecznictwa sądów dyscyplinarnych wynika, że takim czynem może być np. prowadzenie posiedzenia lub rozprawy w stanie wskazującym na spożycie alkoholu (por. np. uchwała Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 1 kwietnia 2009 r., sygn. akt SNO 23/09), czy prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości (por. np. uchwała Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 10 czerwca 2010 r., sygn. akt SNO 18/10, czy uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 sierpnia 2025 r., sygn. akt I ZZ 1/25). Podkreślić należy, że Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 15 stycznia 2029 r., sygn. K 45/07, stwierdził, że art. 130 u.s.p. w zakresie w jakim pozwala Ministrowi Sprawiedliwości na zarządzanie natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych sędziego, jest zgodny z art. 10 ust. 1, art. 173 i art. 180 ust. 2 Konstytucji RP.

Nie budzi zatem wątpliwości, iż Minister Sprawiedliwości w sposób prawidłowy zastosował unormowanie z art. 130 § 1 u.s.p. Prowadzenie przez sędziego pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości jest czynem karygodnym, godzącym w powagę instytucji wymiaru sprawiedliwości, jakim jest sądownictwo. W orzecznictwie Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego podkreślano, iż użyty przez ustawodawcę w art. 130 § 1 u.s.p., zwrot „czyn dokonany”, rozumieć należy jako sytuację, w której nie chodzi jeszcze o formalne zarzucenie lub stwierdzenie określonego czynu, lecz jedynie o „domniemanie dokonania czynu” przez sędziego, którego przyjęcie jest uzasadnione w świetle okoliczności faktycznych konkretnej sprawy (por. np. uchwała Sądu Najwyższego - Sądu Dyscyplinarnego z dnia 11 marca 2004 r., sygn. akt SNO 8/04. OSNSD 2004, Nr 1, poz. 1).

Faktem jest, że w Wydziale Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej prowadzone jest śledztwo o sygn. akt [...] w sprawie mającego miejsce w dniu 11 października 2025 r. w R., prowadzenia w ruchu lądowym pojazdu marki N. o nr rej.

[...] przez kierującego znajduącego się w stanie nietrzeźwości, wyrażającym się zawartością 0,947 mg/l, 0,959 mg/l i 0,907 mg/l alkoholu etylowego w wydychanym powietrzu, tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k. Powyższe postępowanie pozostaje w fazie *in rem*. W jego ramach X. Y. – sędzia Sądu Rejonowego [...] w W. ma status osoby podejrzewanej. Dotychczas zgromadzony w toku przedmiotowego śledztwa materiał dowodowy dał podstawę do skierowania przez Naczelnika Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej wniosku z dnia 24 października 2025 r. o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego [...] w W., o czyn z art. 178a § 1 k.k., który wpłynął do Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego w dniu 27 października 2025 r. (sygn. akt I ZI 66/25). Dołączone do wniosku akta postępowania przygotowawczego, zawierają protokół z przebiegu badania stanu trzeźwości sędziego X. Y. analizatorem wydechu, protokół pobrania jego krwi, ekspertyzy toksykologiczne materiału biologicznego, opinię biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego, jak również protokoły przesłuchania świadków na okoliczności zdarzenia z dnia 11 października 2025 r. W obszernym i szczegółowym uzasadnieniu tego wniosku Naczelnik Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej przedstawił analizę i konkluzje płynące ze zgromadzonych w sprawie dowodów ustalając chronologię zdarzenia z dnia 11 października 2025 r. stwierdzając, że materiał ten: „uprawnia do sformułowania tezy o bardzo wysokim stopniu uprawdopodobnienia popełnienia przez X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego [...] w W. przestępstwa z art. 178a § 1 k.k.”.

Na marginesie wskazać dodatkowo należy, że dla meritum niniejszej sprawy ustalanie dokładnego przebiegu zdarzenia nie ma istotnego znaczenia, albowiem stanowczych ustaleń w tej mierze dokonywać będzie Sąd Dyscyplinarny. W szczególności dotyczyć to będzie oceny przedmiotowego zdarzenia zarówno pod kątem przewinienia dyscyplinarnego jak również czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa określonego w art. 178a § 1 k.k. Natomiast ocena dowodów w tej sprawie ma jedynie charakter incydentalny i tymczasowy, uczyniony dla potrzeb niniejszego postępowania prowadzonego w trybie art. 130 u.s.p.

Mając powyższe na uwadze, w szczególności rodzaj czynu, domniemanie dokonania którego Naczelnik Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej

przypisuje sędziemu X. Y., nie budzi wątpliwości, że Minister Sprawiedliwości zasadnie zarządził natychmiastową przerwę w wykonywaniu czynności służbowych przez X. Y. – sędziego Sądu Rejonowego [...] w W. Przedmiotowe zarządzenie jest prawidłowe. Słusznie uznano, że okoliczności występowania w prowadzonym śledztwie o czyn z art. 178a § 1 k.k., sędziego jako osoby podejrzewanej o jego popełnienie, godzą w powagę Sądu, w którym ww. sędzia pełni służbę, naruszają istotne interesy tej służby oraz podważają społeczne zaufanie do wymiaru sprawiedliwości.

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy zawiesił X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego [...] w W., w czynnościach służbowych do dnia 17 lutego 2026 r., uznając, iż jest to konieczne z uwagi na potrzebę ochrony powagi sądu oraz istotnych interesów służbowych, w żadnym razie nie przesądza o dalszym przebiegu postępowania w sprawie, a tym bardziej o jego wyniku. Z kolei okres trzech miesięcy w ocenie Sądu Najwyższego wystarczy do przeprowadzenia niezbędnych czynności wyjaśniających przez właściwego rzecznika dyscyplinarnego oraz czynności postępowania w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 130 § 3 u.s.p. orzekł jak w sentencji.

[M. T.]

[r.g.]